

Uchwała Nr III /14 / 14
Rady Gminy Biesiekierz
z dnia 30 grudnia 2014 roku

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 594 ze zm.) oraz art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2012r. poz. 1356 ze zm.) - Rada Gminy Biesiekierz uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Biesiekierz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 r.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Marika Plaza

W Y C I A

z protokołu Nr III/14
sesji Rady Gminy w Biesiekierzu
sąbytej w dniu 30 grudnia 2014 r.

1. Ustawowy skład Rady	<u>15</u>
2. Wymagane quorum	<u>8</u>
Obecni na sesji	<u>15</u>
4. Wynik głosowania:	
- liczba głosów „za“	<u>15</u>
- liczba głosów „przeciw“	<u>0</u>
- liczba gł. „wstrzym.“ się	<u>0</u>

*Załącznik
do Uchwały Nr III/14/14
Rady Gminy Biesiekierz
z dnia 30 grudnia 2014 .*

**Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
w Gminie Biesiekierz
na rok 2015**

Biesiekierz, grudzień 2014 r.

Wprowadzenie

Codziennie obserwacje, a także doniesienia prasowe i telewizyjne pokazują, że u źródeł wielu tragicznych zdarzeń poruszających opinię publiczną znajduje się alkohol. Wypadek spowodowany przez nietrzeźwego kierowcę, nastolatki spacerujące po mieście z alkoholem w ręku, dziecko pobite przez pijanego rodzica - to tylko niektóre z problemów, gdzie w tle znajduje się alkohol.

Dzisiaj na pewno nikt już nie ma wątpliwości, że na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy człowiek, niezależnie od tego, czy pije alkohol czy nie.

Przykładem takich problemów związanych z alkoholem (a niekoniecznie z uzależnieniem) może być uczestniczenie w wypadku spowodowanym przez nietrzeźwego kierowcę czy zakłócenia ciszy nocnej przez pijanych i awanturujących się sąsiadów. Jeżeli sprzedawca sprzeda alkohol grupie nastolatków, a ci wracając do domu, zniszczą na osiedlowym parkingu kilka samochodów, albo sprzeda alkohol nietrzeźwemu kierowcy i ten spowoduje wypadek, to mamy do czynienia z problemami związanymi z alkoholem na różnych poziomach.

Po pierwsze, sprzedawca złamał zakaz sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, popełniając przestępstwo i naraził swojego pracodawcę – właściciela sklepu – na utratę zezwolenia na sprzedaż alkoholu, pozbawił go tym samym źródła dochodu, a sam prawdopodobnie utraci pracę. Młodzi ludzie weszli w konflikt z prawem i będą mieli do czynienia z sądem oraz Policją. Właściciele zniszczonych samochodów będą uruchamiać procedurę odszkodowań albo od swoich ubezpieczeń albo wobec sprawców. No i oczywiście szkody zdrowotne i z pewnością psychologiczne, jeśli w wypadku zginęły lub są ranne osoby, to dodatkowe koszty odszkodowań i długotrwałych leczeń.

Alkohol jest substancją psychoaktywną, która zaburza mechanizmy samokontroli i jest czynnikiem ryzyka dla zachowań agresywnych, pozwala sądzić, że do tych przykrych w skutkach zdarzeń mogłoby nie dojść, gdyby ci sprawcy nie mieli kontaktu z alkoholem. Dlatego zajścia te z całą pewnością można zaliczyć do problemów związanych z alkoholem.

Posługując się pojęciem „problemy związane z alkoholem” mamy na myśli całokształt negatywnych, ale równocześnie wielowymiarowych konsekwencji związanych z alkoholem, przy czym alkohol może nie być jedyną i wyłączną przyczyną danego problemu, ale na pewno zwiększa ryzyko wystąpienia określonych konsekwencji. Dla przykładu alkohol towarzyszy występowaniu przemocy w rodzinie, chociaż nie jest wyłączną jej przyczyną. Wśród szkód związanych z alkoholem znajdują się zatem zarówno te jednostkowe np. szkody zdrowotne występujące u osób pijących szkodliwie, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym występujące u dzieci alkoholików, jak i te widziane z perspektywy globalnej (np. naruszenia prawa związane z alkoholem, sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym czy nielegalna reklama alkoholu).

Posługiwanie się obecnie hasłem „walki z alkoholizmem” byłoby bardzo mylące i nieadekwatne, ponieważ sugerowałoby, że przedmiotem działań jest tylko alkoholizm i to rozumiany przede wszystkim jako przejaw patologii społecznej, a nie w kategoriach medycznych jako choroba wymagająca leczenia.

Przejście od „walki z alkoholizmem” do „rozwiązywania problemów alkoholowych” nie jest tylko zmianą językową. Ale zwraca uwagę na szeroką perspektywę szkód powodowanych przez alkohol, na które narażony jest nie tylko konsument napojów alkoholowych, ale każdy człowiek.

Badacze zajmujący się problematyką alkoholową sformułowali tzw. prawo paradoksu prewencyjnego, które mówi, że suma szkód powodowanych przez osoby nieuzależnione jest większa niż suma szkód spowodowanych przez alkoholików, czyli najwięcej problemów związanych

z alkoholem powodują osoby nieuzależnione od niego. One stanowią największą grupę w całej populacji, także populacji gminy. A to z kolei oznacza, że celem działań podejmowanych zarówno przez administrację rządową, jak i samorządową (m.in. w ramach gminnego programu) jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka (choć prawdą jest, że najbardziej narażone na wystąpienie szkód są osoby pijące najwięcej). Oznacza to, że działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol skierowane będą do wszystkich mieszkańców – również tych niepijących. Będą skierowane do osób dorosłych i do nastolatków, do kierowców i do pracodawców, do kobiet w ciąży, do sprzedawców napojów alkoholowych i do nauczycieli itp.

- **Na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy człowiek, niezależnie od tego, czy pije alkohol czy jest abstynentem.**
- **W Polsce kilkanaście lat temu zakończono epokę „walki z alkoholizmem”. Zgodnie z terminologią międzynarodową zajmujemy się obecnie „rozwiązywaniem problemów alkoholowych”. Uzależnienie od alkoholu to tylko jedna z kategorii problemów związanych z alkoholem.**
- **Działania podejmowane przez gminę w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych są zaadresowane do wszystkich jej mieszkańców, a nie tylko do tych, którzy piją alkohol.**

(„Praktyczny poradnik dla samorządowców – o rozwiązywaniu problemów alkoholowych w swojej gminie” – autor K. Łukowska).

I. Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Biesiekierzu na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Zaplanowane działania są co roku poddawane ocenie i udoskonalane, po to, by realizacja założonych celów przynosiła wymierne korzyści dla poszczególnych grup mieszkańców naszej gminy.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne jednostek i ich rodzin. Problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie, co wynika przede wszystkim z rozmiarów szkód oraz kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi budżet gminy jak i całego państwa. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócania bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4a¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Program ten jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy w latach poprzednich. Realizacja tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzenia nowatorskich rozwiązań, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Na terenie Gminy Biesiekierz zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane będą poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, mającej na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa oraz promocję właściwych postaw młodych ludzi w perspektywie ich dorosłego życia.

Polityka społeczna gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień poprzez:

- 1) systematyczny rozwój działań profilaktycznych (informacyjnych i edukacyjnych),
- 2) wspieranie i zabezpieczenie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą w rodzinie,
- 3) ograniczenie dostępności do alkoholu,
- 4) wspieranie aktywnych środowisk lokalnych, instytucji sektora pozarządowego oraz współpracę z nimi.

Podstawą do określenia zadań w niniejszym programie jest opracowany w 2011 r. RAPORT z realizacji badań problemów społecznych gminy Biesiekierz i przeprowadzony w 2013 r. na terenie gminy Biesiekierz „Zakup kontrolowany”. Przeprowadzone badania wykazują jednoznaczne problemy z nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. Polskie prawo zabrania sprzedaży alkoholu i papierosów osobom do 18-tego roku życia, a także nie zezwala na sprzedaż

i posiadanie różnego rodzaju narkotyków. Należy zadać pytanie skąd młody człowiek ma tak szeroki dostęp do tych substancji?

Warto zadawać takie pytania, gdyż odpowiedzi na nie wskazują kierunki niezbędnych działań profilaktycznych. Jedną z odpowiedzi jest zapewne brak wsparcia w rodzinie dla młodych osób. Twierdzenie to wynika z realizowanych programów profilaktycznych, w których to często wskazują oni niezadowolenie z rodziny, a poza tym to właśnie na łonie rodziny próbują alkoholu po raz pierwszy.

Wyniki badań sugerują ogromny deficyt z zakresu wiedzy na temat środków uzależniających i ich działania. Należy podkreślić jeszcze raz: każde użycie substancji uzależniających przez człowieka do 18 roku życia jest nadużyciem, gdyż właśnie wtedy rozwijają się fizycznie, emocjonalnie i psychicznie. Zamiast podążać drogą rozwoju, młodzi ludzie szukają pod postacią alkoholu, papierosa czy narkotyku swobodnego „antidotum na lęki”, które ma im ułatwić kontakty z rówieśnikami, osiągnięcie wyników w nauce oraz podnieść poczucie wartości i ułatwić przynależność do grupy rówieśniczej a przez to zmniejszenie poczucia alienacji. Jak widać problemy z używaniem substancji psychoaktywnych zahaczają o każdy poziom życia. Im więcej deficytów czy braków tym częściej młodzi ludzie sięgają po inne sposoby radzenia sobie z problemami. Wybierają sposoby najprostsze, popularne, łatwo dostępne i powszechnie znane: alkohol, papierosy i narkotyki.

Oddziaływania profilaktyczne są niezbędne. Efektywne rozwiązywanie problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i ich skutkami uzależnione jest od wielu czynników, których najważniejsze to:

- świadomość młodych ludzi na temat konsekwencji używania substancji uzależniających
- umiejętności interpersonalne związane z odmawianiem, radzeniem sobie w sposób konstruktywny z nadmiarem emocji
- uczenie młodych ludzi współodczuwania i wrażliwości oraz ukazywanie konsekwencji używania przemocy wobec innych
- wzrost świadomości problemów związanych z używaniem substancji uzależniających wśród osób dorosłych co w konsekwencji przyczyni się do zmniejszenia rozmiarów tego problemu wśród młodzieży
- niezbędne szkolenia dla podmiotów gospodarczych sprzedających i podających napoje alkoholowe, ponieważ to handlowcy często sprzedają młodemu człowiekowi alkohol czy papierosy zapominając, że łamią prawo.

Ważne z profilaktycznego punktu widzenia jest uczenie młodych ludzi dobrych wzorców spędzania wolnego czasu, kultury w byciu z innymi, umiejętności dbania o siebie samego, ale także o innych. Należy pamiętać, że dorośli i ich styl życia są najważniejszym przykładem młodego człowieka i że często problemy młodzieży są odbiciem problemów świata dorosłych.

Badania ankietowe dotyczące osób dorosłych wskazują niestety także braki w pozytywnych postawach i niemożność służenia dobrym przykładem dla ludzi młodych. Wśród osób dorosłych spotykamy się z poważnym problemem używania alkoholu, rzadziej narkotyków oraz z problemem przemocy. Profilaktyka dla osób dorosłych jest nieco trudniejszym przedsięwzięciem niż dla młodych ludzi. Osoby dorosłe trudniej „zaangażować” w działania profilaktyczne, niemniej istnieją znaczne możliwości działań profilaktycznych w szkołach, w których organizuje się programy

kierowane do rodziców. Można realizować pracę profilaktyczną przy okazji spotkań społecznych czy zebrani wiejskich a także organizowanych imprez czy programów profilaktycznych przez świetlice wiejskie, które realizują zadania świetlic opiekuńczo – wychowawczych oraz działania realizowane przez stowarzyszenia, kluby sportowe, sołtysów, rady sołeckie, bibliotekę, przedszkole, kościoły i innych osób. Efekty działań profilaktycznych są zauważalne dopiero na przestrzeni kilku lat, jednak nigdy nie są to działania stracone.

Wyniki przeprowadzonych badań pozwalają również wysnuć wniosek, że często to nie predyspozycje indywidualne lecz czynniki zewnętrzne powodują w pierwszej fazie zainteresowanie się młodzieży alkoholem. Częstotliwość sięgania po piwo zauważalnie zwiększa się wraz z poziomem klasy i wieku. Wzrost inicjacji alkoholowej następuje w wieku 12 lat, zarówno w grupie chłopców, jak i dziewcząt dlatego należy zwiększyć ilość programów profilaktycznych oraz zajęć socjoterapeutycznych kierowanych do tej grupy młodzieży.

Wiek inicjacji alkoholowej wśród badanej młodzieży

Wiek	Dziewczęta	Chłopcy	RAZEM
5	0,00%	0,83%	0,83%
6	0,00%	1,65%	1,65%
7	0,00%	1,65%	1,65%
8	0,83%	1,65%	2,48%
9	4,13%	1,65%	5,79%
10	4,96%	4,96%	9,92%
11	4,96%	4,13%	9,09%
12	10,74%	9,92%	20,66%
13	9,09%	10,74%	19,83%
14	10,74%	4,96%	15,70%
15	7,44%	4,13%	11,57%
16	0,00%	0,83%	0,83%
17	0,00%	0,00%	0,00%
RAZEM	52,89%	47,11%	100,00%

Bardzo znaczącym spostrzeżeniem jest zestawienie ujawniające fakt, że młodzieży a nawet dzieciom łatwo jest kupić alkohol w pobliskim sklepie.

W lipcu 2013 roku na terenie gminy Biesiekierz przeprowadzono szkolenie pn. „Zakup kontrolowany”. Akcją objęto 23 punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym 19 sklepów spożywczych prowadzących sprzedaż alkoholu i 4 lokale gastronomiczne.

Szkolenie pn. „Zakup kontrolowany” jest elementem diagnozy i profilaktyki nakierowanej na problematykę alkoholową na wybranym obszarze. Polega na odwiedzeniu każdego punktu sprzedaży alkoholu przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią w asyście psychologa, w celu dokonania zakupu wybranego rodzaju alkoholu. W naszym przypadku był to mężczyzna pełnoletni, którego wygląd wskazywał na posiadanie mniej niż 15 lat. Przedmiotem zakupu było piwo.

Rolą psychologa była obserwacja przebiegu sytuacji oraz ocena postawy sprzedającego pod kątem przyzwolenia na spożywanie alkoholu przez młode osoby, a co za tym idzie respektowania postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Wyniki zakupu kontrolowanego wykazały 70% - odmowy i 30% - udany zakup.

1. odmowa
2. udany zakup

Wyniki „zakupu kontrolowanego” dowodzą, że poczucie odpowiedzialności sprzedawców alkoholu jest nadal zbyt niskie, o nagannej postawie społecznej, ale także mogą wskazywać na brak elementarnej wiedzy prawnej przez określonych przedsiębiorców.

Zatem należy skupić więcej uwagi na działaniach mających podnieść świadomość osobom sprzedającym alkohol w zakresie sprzedaży alkoholu nieletnim. Konieczne jest zwiększanie ilości kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Niniejszy Program opiera się również na rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. Cel Programu

Celem realizacji działań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest konsekwentne ograniczanie wśród mieszkańców gminy Biesiekierz dostępności i popytu na alkohol oraz minimalizacja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z jego spożywaniem.

III. Zadania do realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych.

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne, pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln (Moskalewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B. (red.), *Kondycja psychiczna mieszkańców Polski. Raport z badań „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012*).

Uzależnienie od alkoholu w naszym kraju jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych.

Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym. Dla osób uzależnionych, które przebyły terapię w stacjonarnym

zakładzie leczenia odwykowego, konieczne jest też umożliwienie odbywania programu terapii poszpitalnej. Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w profesjonalnej psychoterapii uzależnienia – pacjenci uzależnieni uczestniczyli również w ruchu samopomocowym, przede wszystkim w mitingach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Realizacja tego zadania na terenie Gminy Biesiekierz może odbywać się poprzez:

- 1) wspieranie programów terapeutycznych w grupach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) wspieranie programów zdrowotnych po odbytym szpitalnym leczeniu odwykowym, dofinansowanie programów ponadpodstawowych i pogłębionej psychoterapii,
- 3) dofinansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu realizowanych w placówkach odwykowych,
- 4) organizowanie i finansowanie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży nadużywającej alkoholu i uzależnionej od alkoholu oraz ich rodzin,
- 5) wspieranie programów terapii uzależnienia od alkoholu dla osób bezdomnych z możliwością dożywiania,
- 6) zajęcia terapeutyczne dla rodzin dotkniętych alkoholizmem odbywające się w trakcie obozów socjoterapeutycznych oraz pielgrzymek trzeźwościowych,
- 7) dofinansowanie programów profilaktycznych nakierowanych na redukcję szkód,
- 8) finansowanie szkoleń pracowników Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz Domów Pomocy Społecznej z zakresu rozpoznawania problemów alkoholowych, motywowania osób spożywających alkohol szkodliwie do ograniczenia picia, a osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, także wspierania abstynencji osób, które ukończyły terapię w placówkach leczenia uzależnień,
- 9) finansowanie dyżurów terapeutów, którzy mogą konsultować w DPS osoby pijące problemowo, prowadzić grupy wsparcia dla osób uzależnionych, które ukończyły leczenie w całodobowych oddziałach terapii oraz realizować zajęcia dla tych pensjonariuszy, którzy z racji niepełnosprawności nie mogą korzystać z pomocy placówek leczenia odwykowego,
- 10) funkcjonowanie punktu konsultacyjnego, jako miejsca pierwszego kontaktu, mającego na celu informowanie o uzależnieniach i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz zmotywowanie osoby uzależnionej do podjęcia terapii,
- 11) finansowanie doposażenia utrzymania pomieszczeń punktu konsultacyjnego (zakup mebli i sprzętu takiego jak: telewizory, odtwarzacze kserokopiarki, odtwarzacze DVD, magnetofony, dostęp do Internetu, ponoszenia kosztów eksploatacji: opłaty za gaz, wodę ścieki, c.o., telefon, Internet, sprząatanie, zakup środków czystości, art. biurowych, naprawy, remonty, zakup alkometru i inne),
- 12) dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników leczenia odwykowego,
- 13) finansowanie „superwizji klinicznej” (psychoterapii) pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,

- 14) wspieranie działalności specjalistycznych poradni, punktów informacyjno-konsultacyjnych i telefonów zaufania,
- 15) zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach odwykowych,
- 16) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób prowadzących terapię (szkolenia terapeutów),
- 17) dofinansowanie działań związanych zapewnieniem właściwych warunków materialnych do prowadzenia terapii, w tym wyposażenie placówek leczenia odwykowego w meble i sprzęt, taki jak alkometry, kserokopiarki, telewizory, materace, tablice, komputery, odtwarzacze DVD, dostęp do Internetu i inne,
- 18) zlecenie biegłym sądowym wykonywania badań w przedmiocie uzależnienia,
- 19) podawanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się leczeniem i profilaktyką,
- 20) współpraca z ośrodkami wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu – poradniami odwykowymi, policją, służbą zdrowia, ośrodkiem pomocy społecznej,
- 21) wspieranie działalności Klubu AA „Poranek” działającego na terenie Gminy,
- 22) wspieranie oferty pomocy dla osób niesłyszących mających problemy alkoholowe,
- 23) pomoc materialna i finansowa osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom (zadanie realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Konsekwencją życia z osobą nadużywającą alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Współuzależnienie nie jest chorobą. Jest to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej.

W rodzinach osób pijących mogą wystąpić nasilone problemy zdrowotne: zaburzenia psychosomatyczne, emocjonalne, stresowe lub zaburzenia adaptacyjne.

Dzieci wychowujące się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym (uzależnienie lub nadużywanie alkoholu przez jednego lub oboje rodziców), żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu. Dzieci doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnianiem ról rodzicielskich przez uzależnionych bądź współuzależnionych rodziców. Dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne.

Dzieci rodziców z problemem alkoholowym są słabsze fizycznie często chorują oraz często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia.

Ponadto stanowią tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Istotną rolę w procesie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym odgrywają placówki takie jak świetlice realizujące programy opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii, grupy socjoterapeutyczne. Ich zadaniem jest wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi oraz udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Zatem należy wprowadzać działania mające na celu ograniczenie zagrożeń życia rodzinnego, m.in. poprzez:

- 1) wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym) w świetlicach realizujących zadania świetlic opiekuńczo - wychowawczych poprzez finansowanie ich bieżącej działalności (szkolenie opiekunów, zaopatrzenie w niezbędne materiały do prowadzenia zajęć, doposażenie w niezbędny sprzęt),
- 2) finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Programy te powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji. W ramach zajęć możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np.: teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych),
- 3) organizowanie zajęć i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
- 4) organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym,
- 5) realizacja programów dla osób współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA),
- 6) tworzenie wsparcia i terapii dla dzieci z FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym,
- 7) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- 8) wnioskowanie przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, a także informowanie Zespołu Interdyscyplinarnego o występowaniu przemocy,
- 9) podejmowanie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty”,
- 10) szkolenie pracowników służb społecznych – Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania problemom uzależnienia, a zwłaszcza przemocy w rodzinie,
- 11) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy,
- 12) realizacja programu „Postaw na Rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”,
- 13) dofinansowanie programów terapeutyczno-edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie, realizowanych w strukturach ośrodka pomocy społecznej,
- 14) dofinansowanie prowadzenia porad, konsultacji, terapii rodzinnych dla rodzin w których występuje uzależnienie lub zagrożenie uzależnieniem od alkoholu,
- 15) udzielanie porad przez prawnika, terapeutę uzależnień oraz psychologa dla członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową,
- 16) realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie,
- 17) prowadzenie edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 18) współpraca z PCPR w Koszalinie, z GOPS w Biesiekierzu w realizacji programów - „Pomocna dłoń plus”.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci i uczestnictwa w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną wśród polskiej młodzieży substancją psychoaktywną. Jak wynika z badań zrealizowanych w 2011 r. w ramach międzynarodowego projektu ESPAD – kontakt z alkoholem ma za sobą 87,3 gimnazjalistów z klas trzecich (wiek: 15 – 16 lat) i 95,2 % uczniów klas drugich ponadgimnazjalnych (wiek: 17 – 18 lat). Dlatego myśląc o działaniach profilaktycznych i ochronie dzieci i młodzieży przed różnymi zagrożeniami, powinniśmy mieć na uwadze, że to właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która otwiera drogę do podejmowania innych zachowań ryzykownych. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Prowadzi do podejmowania zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. Dużym problemem w pracy z młodymi ludźmi są ich własne przekonania normatywne dotyczące alkoholu, bagatelizowanie strat, przyswajanie pozytywnych skojarzeń z zabawą i relaksem budowanych przez reklamę napojów alkoholowych. Próby pokazania młodym ludziom alkoholu jako substancji, która może być dla nich niebezpieczna, napotykają na ważną przeszkodę – przyzwolenie rodziców. To rodzice często mylnie uważają, że „lepiej, żeby dziecko piło, niż brało narkotyki”. W związku z tym bardzo ważne jest aby w podejmowanych działaniach opierać się na sprawdzonych, efektywnych strategiach profilaktycznych i nie zaniedbywać elementów, które mogą podnieść skuteczność naszych działań (np. w każdym programie dla uczniów powinny być zawarte elementy pracy z rodzicami). Przy planowaniu programów profilaktycznych należy zwrócić uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowań oraz wzmacnianiu skłonności do respektowania norm i wartości). Szczególnie cenne są środowiskowe programy profilaktyczne czynnie angażujące wiele grup danej społeczności (młodzież, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, samorząd) w działania na rzecz ograniczania popytu na alkohol i inne środki psychoaktywne poprzez m.in. wzrost świadomości społecznej i zmiany cech środowiska lokalnego.

Zadania te na terenie Gminy Biesiekierz realizowane będą poprzez:

- 1) prowadzenie na terenie szkół, przedszkoli, bibliotek i innych placówek oświatowych i świetlic realizujących zadania opiekuńczo-wychowawcze oraz kościoł programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- 2) wykonanie lub zakup informacyjnych materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, filmy oraz inne materiały informacyjno-edukacyjne,

- 3) przekazywanie informacji o roli rodziny w profilaktyce oraz promowanie odpowiedniego rodzicielstwa (organizacja pikników, imprez, spotkań informacyjnych, zajęć edukacyjnych propagujących więzi rodzinne),
- 4) promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez wspieranie:
 - uczniowskich klubów sportowych w ramach zajęć pozalekcyjnych, rozgrywki piłki nożnej dla młodzieży ,
 - udostępnianie obiektów sportowych (basen, hale sportowe, boiska) oraz obiektów instytucji kultury – przy organizacji imprez skierowanych do dzieci i młodzieży w ramach organizacji czasu wolnego w tym wypoczynku letniego i zimowego,
 - współorganizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych,
 - organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, rozgrywki tenisa stołowego, rozgrywki piłki nożnej dla młodzieży i dorosłych,
 - wspieranie organizacji imprez okolicznościowych jak Wigilia Bożego Narodzenia, Mikołajki, Andrzejki, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Wigilia Seniora, Konkurs Szopek Bożonarodzeniowych i inne,
- 5) organizowanie kolonii, obozów, półkolonii letnich i zimowisk dla dzieci młodzieży z terenu gminy (dożywianie, organizacja wycieczek, doposażenie w materiały niezbędne do zorganizowania wypoczynku, materiały dydaktyczno-edukacyjne),
- 6) dofinansowanie koncertów, spektakli oraz imprez promujących zdrowy styl życia,
- 7) realizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych - zajęcia sportowe jako strategia alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- 8) stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu,
- 9) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest opóźnienie inicjacji alkoholowej dziecka,
- 10) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (np. gazetki, konkursy, kluby dyskusyjne),
- 11) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów,
- 12) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 13) podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi,
- 14) wspieranie działań na rzecz współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych we współpracy z Policją i Strażą Gminną,
- 15) edukację lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej,
- 16) promowanie działań gminy na forum regionalnym, krajowym i międzynarodowym poprzez udział w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwa, instytucje centralne,
- 17) tworzenie bazy informacyjnej o dostępnej ofercie pomocy w zakresie występujących problemów na terenie Gminy w formie ulotek informatorów, tablic informacyjnych, plakatów, ogłoszeń prasowych czy Internecie,

- 18) prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty) poprzez osoby znane, wszelkie grupy zawodowe,
- 19) prowadzenie badań i sondaży, tworzenie diagnoz i ekspertyz (zlecając profesjonalnym instytucjom) zagrożeń zjawiskami patologii indywidualnej w środowisku młodzieży i dorosłych w gminie Biesiekierz,
- 20) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach, akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup społeczności gminy (dzieci, młodzież, rodzice, wychowawcy, sprzedawcy napojów alkoholowych, kierowców),
- 21) nawiązanie współpracy z policją, strażą gminną w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości oraz w zakresie przestrzegania zasad spożywania alkoholu w miejscach publicznych (sklepy, parki, przystanki itp.),
- 22) wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz finansowanie szkoleń personelu medycznego w obszarze (WRKI).

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Samorząd, realizując poszczególne zadania gminnego programu, może powierzyć je organizacji pozarządowej lub wesprzeć organizację w realizacji tych zadań, które wpisują się w zawartość gminnego programu:

- 1) dofinansowanie do szkoleń specjalistycznych dla grup zawodowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców gminy tj. pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, Straży Gminnej i funkcjonariuszy Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, służbę zdrowia z zakresu: przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy domowej, programów profilaktycznych-edukacyjnych,
- 2) nawiązanie współpracy i wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, osoby fizyczne, kościoł i związki wyznaniowe, jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy (szkoły, przedszkola, sołtysi, rady sołeckie, bibliotekę) w zakresie realizacji zadań wynikających z Programu,
- 3) tworzenie w bibliotekach na terenie gminy działów „Profilaktyka” – zakup literatury, czasopism, filmów edukacyjnych,
- 4) finansowanie bieżącej działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wyplata wynagrodzeń członkom komisji, szkolenia, zakup materiałów biurowych),
- 5) dofinansowanie polegające na zleceniu do realizacji zadań publicznych w formie powierzenia lub wsparcia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, realizowane jest poprzez:

- 1) prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) wnioskowanie do sądu o ukaranie osób naruszających przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) współpraca z Policją i Strażą Gminną w zakresie naruszenia art. 15 ww. ustawy,
- 4) ograniczenie dostępności alkoholu poprzez:
 - bezwzględne przestrzeganie ustalonej stosownymi uchwałami Rady Gminy Biesiekierz liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Biesiekierz,
 - wydawanie zezwoleń dla placówek sprzedaży detalicznej i gastronomicznych wyłącznie w granicach limitu określonego przez Radę Gminy Biesiekierz.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej (CIS).

Finansowanie funkcjonowania CIS może być jedynie proporcjonalne do udziału w oferowanych przez nie zajęciach reintegracyjnych osób uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.

IV. Wskaźniki realizacji zadań

Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

- 1) liczba osób objętych terapią (uzależnionych i współuzależnionych),
- 2) liczba osób objętych działaniami pomocowymi, m.in. współuzależnieni, dzieci z grupy ryzyka,
- 3) liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny i zostały skierowane do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji oraz ich beneficjentów,
- 5) liczba zrealizowanych programów socjoterapeutycznych i profilaktycznych i osób nimi objętych,
- 6) liczba beneficjentów profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowo-rekreacyjnych,
- 7) liczba punktów podających i sprzedających alkohol objętych kontrolami i wyniki kontroli,
- 8) liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 9) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację zadań Programu.

V. Realizatorzy programu i zakres ich działań

1. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) opiniuje wnioski o dotacje dla podmiotów i osób realizujących niniejszy Program,
- 3) inicjuje działania w zakresie realizacji zadań gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) opiniuje akty prawa lokalnego dotyczące w/w problematyki w gminie,
- 5) opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy,
- 6) opiniuje cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 7) przeprowadza kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (sklepy, lokale gastronomiczne),
- 8) podejmuje działania w przypadku powzięcia informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, procedura „Niebieskiej Karty”,
- 9) podejmuje działania zmierzające do poddania leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu,
- 10) współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz środowiska trzeźwościowego.

Zadania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia:

- a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie,
- c) przeprowadzanie rozmów motywacyjno – interwencyjnych z osobą, u których występuje problem uzależnienia od alkoholu,
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu,
- e) skierowanie osoby na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- f) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
- g) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Koszalinie.

2. Pełnomocnik Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) realizuje zadania zawarte w Programie,
- 2) współpracuje z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz instytucjami zajmującymi się problematyką przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,

- 3) opracowuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i plan finansowy wydatków na kolejny rok budżetowy, a także sprawozdanie z realizacji zadań Programu,
- 4) przyjmuje wnioski o dofinansowanie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) przyjmuje wnioski dotyczące zobowiązania do podjęcia leczenia w zakładzie leczenia odwykowego i przekazuje je niezwłocznie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) koordynuje kampanie organizowane w ramach Programu,
- 7) współpracuje z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wszystkimi innymi instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki uzależnień i pomocy osobom uzależnionym.

3. Punkt Konsultacyjny:

- 1) stanowi swoisty „pomost” łączący mieszkańców gminy z zakładami leczenia odwykowego,
- 2) motywuje do podjęcia terapii osoby uzależnione jak i członków rodzin, dostarcza informacji o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii,
- 3) udziela wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom),
- 4) rozpoznaje przemoc w rodzinie i udziela stosownego wsparcia w zakresie powstrzymania przemocy,
- 5) inicjuje interwencję w sprawie przypadku przemocy domowej,
- 6) gromadzi aktualne informacje dot. dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy.

Punkt Konsultacyjny znajduje się w budynku Centrum w Biesiekierzu 13. Czynny w każdy poniedziałek w godz. 15,00 – 17,00.

4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy powołany zgodnie z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z czerwca 2010 r. Zadaniem jego jest między innymi:

- 1) diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie i podejmowanie interwencji,
- 2) kompleksowe udzielanie pomocy rodzinom, w których dochodzi do przemocy,
- 3) gromadzenie informacji na temat miejsc i placówek, które w środowisku lokalnym zajmują się przeciwdziałaniem pomocy,
- 4) monitorowanie sytuacji w rodzinach w których dochodzi do przemocy,
- 5) uruchamianie współpracy służb i instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- 6) kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego w Koszalinie.

5. Świetlice funkcjonujące na terenie gminy, realizują zadania świetlic opiekuńczo – wychowawczych, których zadaniem jest:

- 1) prowadzenie dokumentacji pracy z dziećmi,
- 2) organizacja czasu wolnego poprzez prowadzenia zajęć tematycznych,
- 3) indywidualne spotkania i zajęcia w grupie,
- 4) współpraca z rodziną,
- 6) współpraca z innymi instytucjami (GKdsRPA, szkoła, GOPS, PCPR, Biblioteka, Straż Gminna, Zespół Interdyscyplinarny, rady sołeckie, sołtysi itp.),
- 7) pomoc dziecku z radzeniem sobie z problemami szkolnymi, kryzysami rodzinnymi i związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),

8) propagowanie zdrowego stylu życia, ukazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, ukazywanie negatywnych skutków nadużywania środków uzależniających i odurzających, rozwijanie umiejętności zabawy w dużej grupie, świadome czerpanie zabawy w dużej grupie, rozpoznawanie i nazywanie emocji.

6. Straż Gminna:

- 1) kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem w zakresie zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie wydanymi zezwoleniami,
- 2) egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
- 3) prowadzi spotkania edukacyjne z młodzieżą szkolną w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

7. Placówki oświatowe, i inne jednostki organizacyjne gminy tj. Szkoły Podstawowe, Gimnazjum, Przedszkole, Biblioteka:

- 1) prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży;
- 2) realizują różnego rodzaju programy profilaktyczne;
- 3) organizują konkursy, pogadanki oraz szeroko rozumianą działalność oświatowo-wychowawczą zmierzającą do kreowania wśród swoich wychowanków właściwych wzorców postępowania.

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wykonując własne zadania uczestniczy w realizacji Programu.

9. Kluby sportowe działające na rzecz rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej,

10. Zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, policja,

11. Organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego (osoby prawne i jednostki organizacyjne kościołów i związków wyznaniowych) oraz instytucje gminne realizujące działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

VI. Sposób realizacji programu i źródła finansowania

1. Realizacja Programu oraz zadań gminy w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom koordynowana jest przez Pełnomocnika Wójta Gminy do spraw Uzależnień.
2. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwają się jako środki niewygasające na realizację zadań Programu w roku następnym.
4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań programu wynikające z ww. ustawy określa się w szczegółowym harmonogramie realizacji zadań stanowiącym integralną część Programu.
5. Wnioski złożone w trakcie roku rozpatrywane będą tylko w przypadku wolnych środków finansowych.

6. Środki niewykorzystane w ciągu roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych w harmonogramie mogą być przenoszone na inne zadania zawarte w harmonogramie i w Programie.
7. Wydatki przeznaczone na realizację zadań Gminnego Programu określone w powyższym Programie, ujmują się w planach budżetowych gminy na 2015 rok w dziale 851 – ochrona zdrowia rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
8. Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2014 rok do dnia 31 marca 2015 roku.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Miesięczne wynagrodzenie członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosi 200,00 (brutto), płatne raz w miesiącu, niezależnie od ilości posiedzeń Komisji w danym miesiącu kalendarzowym.
2. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom Komisji w miesiącach, w których nie odbywają się posiedzenia Komisji.
3. Podstawą do wypłaty wynagrodzeń dla członków GKP i RPA jest lista obecności. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat, przelewem na wskazane przez członka komisji konto bankowe.

Koszt realizacji zadań obejmujący 2015 rok wynikający z niniejszego Programu określono w planie wydatków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych (w załączeniu).

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Biesiekierzu na spotkaniu w dniu 16 grudnia 2014r.

**HARMONOGRAM
REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2015r.**

Lp.	Zadanie	Planowane wydatki w 2015	Uwagi
Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015 roku 71 000,- zł.			
Środki przeznaczone na realizację w/w Programów, niewykorzystane w 2014 roku zostaną przesunięte jako środki niewygasające na realizację zadań Programów w roku 2015			
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin	11 200,-	1. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego (udzielanie porad, konsultacje , koszty utrzymania – opłaty energia, co, woda, Internet, ubezpieczenie, wyposażenie, remonty i inne). 2. Ponadpodstawowe programy terapeutyczne dla osób uzależnionych podtrzymujących trzeźwość , pielgrzymki trzeźwościowe, „Złot Radości” dla osób uzależnionych i współuzależnionych , zjazdy abstynenckie. 3. Badania specjalistyczne w celu ustalenia uzależnienia od alkoholu (niezbędne przy wnioskowaniu do Sądu o zobowiązanie do podjęcia do leczenia). 4. Dofinansowanie placówek leczenia odwykowego , dofinansowanie do kształcenia zawodowego pracowników leczenia odwykowego, doposażenie. 5. Inne wymienione w pkt III. 1 Programu
II.	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	3 700,-	1. Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach wiejskich poprzez: - szkolenie opiekunów. - doposażenie świetlic w materiały dydaktyczne, do prow. zajęć- finansowanie zajęć wychowawczo-edukacyjnych z elementami socjoterapii 2. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Koszalinie o zobowiązanie do leczenia odwykowego (opłaty sądowe). 3. Inne wymienione w pkt III.2 Programu

III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	35 800,-	1. Realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, organizowanie i współorganizowanie ferii zimowych, wakacji letnich, wspieranie organizacji i imprez okolicznościowych, kreowanie wybitnych postaci: a) świetlice realizujące zadania świetlic opiekuńczo –wychowawczych: - ferie bez uzależnień festyny rodzinne „Profilaktyka jest ekstra” „Postaw na rodzinę”: Dzień Matki Dziecka, spotkania z pensjonariuszami DPS Parsowo, „Bezpieczne wakacje” turniej tenisa sportowego i bal Halloween, Rodzinne święta Bożonarodzeniowe – Konkurs Szopek, kolędowanie, b) szkoła Podstawowa w Biesiekierzu – (warsztaty profilaktyczne, wywiadówka profilaktyczna– Stop uzależnieniom), c) Szkoła Podstawowa w Świeminiu – (Alkoholowe ABC – dlaczego alkohol szkodzi, tygodnie profilaktyki, spotkania z terapeutą, konkursy, pogadanki), d) Szkoła Podstawowa w Starych Bielicach – (Wigilia Seniora, spotkania integracyjne) e) Gminne Przedszkole w Biesiekierzu (szkolenie dla pedagogów i rodziców) f) Biblioteka realizacja programów Nie Biorę!, Nie Piję! Zdrowie i normalnie żyję! g) Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet Gminy Biesiekierz – (piknik rodzinny, promocja zdrowego stylu życia, edukacja), h) Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Biesiekierz – (formy spędzania wolnego czasu – organizacja rodzinnej olimpiady świetlic, wartości i tradycje rodzinne, edukacja), i) sołectwo Kotłowo – „Poznaję, uczę się, sięgam wysoko” – wyjazd integracyjny j) sołtysi gminy – (sport dla wszystkich – amatorska liga sołectwa w piłce nożnej pod hasłem „W zdrowym ciele zdrowy duch) k) Rady Sołeckie – (Wigilia Seniora 11 sołectw) 2. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych. 3. Udział w ogólnopolskich oraz kampaniach lokalnych „Postaw na rodzinę”, „Przeciw pijanym kierowcom” 4. Prenumerata czasopism REMEDIUM 5. Diagnoza problemów uzależnień 6. Inne wymienione w pkt III.3 Programu

4.	Wspomagania działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	20 000,-	1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla różnych grup zawodowych oraz członków GKdsRPA działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy 2. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych. 3. Inne wymienione w pkt III.4 Programu
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	300,-	1. Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych – zakup art. biurowych 2. Inne nie wymienione w pkt III.5 Programu
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej (CIS)	w miarę potrzeb	Finansowanie funkcjonowania CIS może jedynie być proporcjonalne do udziału w oferowanych przez nie zajęciach reintegracyjnych osób uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.
OGÓŁE M	ROZDZIAŁ 85154	71 000	

Opracowanie: Pełnomocnik ds. uzależnień

Biesiekierz 2014-12-11